

Beszámoló

a kutatás első résztervének teljesüléséről

3/1. rész

Bevezetés

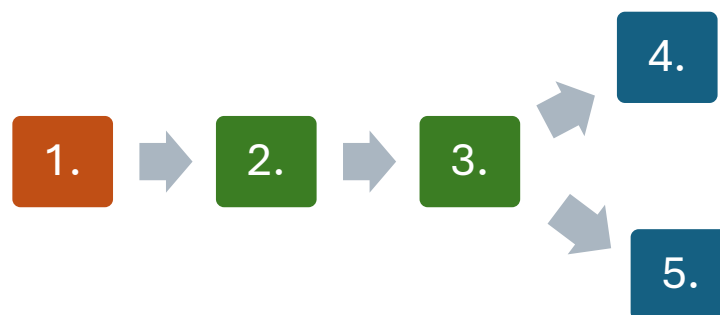
Idézet az előző kutatóprogramhoz benyújtott, Az első szakasz részterve című dokumentumból:

A kutatás elsődleges célja *felmérni az oktató-nevelő tevékenységünk fogadtatását*, majd *hatásfokát optimalizálni* az iskolai pedagógiai tevékenység komplex rendszerében.

A tervezett kutatás öt, egymással szoros összefüggésben lévő területet ölel fel:

1. A diákjaink (volt diákjaink) elégedettségérzését befolyásoló tényezők összegyűjtése
2. Ezen összetevők belső korrelációinak vizsgálata, a változók számának csökkentése
3. A kvantitatív elégedettség-faktor kialakítása
4. Ez utóbbi együttmozgása a korábbi kutatóprogram eredményeképpen előállt jóérzés-faktorral
5. Tipikus attitűdminták, kompakt részpopulációk körülhatárolása az elégedettségérzet szemszögéből nézve

A felsorolt kérdések megválaszolásának logikai sorrendjét az alábbi diagram szemlélteti:

Ilyenformán az öt részterületből összeállított kutatóprogram integráns egységet alkot, vagyis a megvalósítás egyes fázisai nem különülnek el. A kutatás első szakasza *a fenti kérdések közül az első három* tanulmányozását foglalja magában (az ábrán narancssárgával, illetve zölddel jelölve).

Ez a dokumentum az első részterv 1. fázisának megvalósítását mutatja be. (A bemutatóportfólió 2., illetve 3. dokumentuma ugyancsak az 1. részterv megvalósítását taglalja, konkrétan annak 2. és 3. fázisát bemutatva.)

***

1. A diákjaink (volt diákjaink) elégedettségérzését befolyásoló tényezők összegyűjtése

A megkérdezettek köre

A kutatásnak ebben az első – feltáró jellegű - fázisában összegyűjtöttem mindazokat a tényezőket, amelyek volt diákjainkból, illetve jelenlegi (nagy és kicsi) diákjainkból elégedettséget vagy elégedetlenséget váltottak ki. Az összetevők begyűjtésén túlmenően hatfokozatú Likert-skálán kértem megjelölni az elégedettségérzés mértékét, azzal a szándékkal, hogy összevethessem majd az adatgyűjtés második hullámában érkező, hasonló kérdésre érkező adattal.

Három kérdőív ment ki:

- Az öregdiákjaink elégedettségérzését befolyásoló faktorok összegyűjtése
- A 9-12. osztályos diákjaink elégedettségérzését befolyásoló faktorok összegyűjtése
- Az 5-8. osztályos diákjaink elégedettségérzését befolyásoló faktorok összegyűjtése

Be kell valljam, hogy a „kicsik” számára küldött kérdőívekre érkezett válaszok számban is, értékelhetőség szempontjából is némi csalódást okoztak. Ennek oka lehet egyebek mellett, hogy ebben a korosztályban az e-mailen keresztül történő megkeresés nehézkes – bár

mindenkinek van elektronikus postafiókjá, ők még nemigen használják azt napi szinten -, így jobbra azokat értem el, akik a szülők e-mail címét regisztrálták – pontosabban: a szüleiket. Félek, mindez torzítja a válaszok relevanciáját. Ráadásul, akik eljutottak egyáltalán a kérdőíves leülethez, azok sem tudták minden esetben kezelni a rendszert. Végül, a válaszok a legtöbb esetben a kisebb gyerekek világára jellemző, alapvetően gyakorlati észrevételekre szorítkoztak (mosdók állapota, ételválaszték a menzán) – ami valahol természetese, de kevés tanulsággal bírt, így a további kutatásból ezt a korosztályt fájó szívvel kihagytam.

Megjegyzendő, hogy az ő elégedettségi mutatójuk mindemellett hízelgő: 4,96 az 1-6 skálán:

3. Az 1-6 skálán összesen hány pontra értékeled az elégedettségérzetedet?

egyáltalán nem Teljes mértékben
4.94 / 6

A 16 számú kitöltő válaszainak átlaga 4.94 (1-től 6-ig skálázva).

A nagyok (9-12. évesek, illetve öregdiákok) azonban bőséges eredményt szolgáltatottak: tőlük – vagyis a megkérdezett 3-3 évfolyamtól - végül több mint száz kitöltés érkezett.

A kérdőívek tartalma

A kérdőívet a kerdoivem.hu oldalon keresztül állítottam össze és e-mail-ben juttattam célba. A bevezető szöveg a következő volt (a megszólítást a 9-12., illetve 5-8. évfolyam esetén alkalmasan megváltoztatva):

„Kedves Öregdiákunk!

Azért kérek az alábbi egyszerű kérdőív kitöltésére, mert szeretnénk a jelenlegi és majdani diákjainkat körülvevő környezetet – beleértve ebbe a szaktárgyi felkészítés, a tanítási órán kívüli programok, a közösségi élet és az épület adottságainak összetevői is – optimalizálni, azaz oly módon alakítani, hogy az minél inkább a közmegelegettséget szolgálja. Te, aki berzés éveidet némileg hátrahagyva sok mindent tisztábban láatsz, nagyon hasznos tanulságokat oszthatsz meg velünk.

Az alábbi kérdésekre teljesen őszintén válaszolhatsz, ugyanis a válaszaidat anonim módon kezeljük.

Köszönöm szépen a közreműködésedet!”

A kitöltők három kérdést válaszoltak meg:

1. Kérlek, sorolj fel minél több olyan – a hajdani berzés életeddel kapcsolatos - összetevőt, amellyel elégedett vagy!
2. Kérlek, sorolj fel minél több olyan – a hajdani berzés életeddel kapcsolatos - összetevőt, amellyel elégedetlen vagy!
3. Az 1-6 skálán összesen hány pontra értékeled az elégedettségérzetet? (1 – abszolút elégedetlen vagyok mindennel; 6 – abszolút elégedett vagyok mindennel)

Az első két kérdésre bármennyi összetevő felsorolása lehetséges volt, a harmadik a metrikus értékskála valamely értékének megjelölésével volt megválaszolható.

Eredmények

A két célpopulációtól érkezett eredmények kísértetiesen hasonlítottak. A (volt) diákok által – akár pozitív, akár negatív előjellel – megnevezett szempontok hat kategóriába simulnak bele:

1. Rendezvények

- kampány- és diáknapi
- ünnepek
- táborok
- önképzőkörök, énekkar, könyvklub
- osztálykirándulások, éjszakai túra
- Erasmus, erdélyi kapcsolattartás
- nyílt nap, NépNap
- sportlehetőségek

2. Szakmai munka

- a tananyag összetétele

- az órák színvonala
- számonkérések
- az oktatás korszerűsége
- kisérettségi
- az órák sokszínűsége
- versenyzési lehetőségek
- reális osztályzás
- felkészítés a középszintű érettségire
- felkészítés az emelt szintű érettségire
- nyelvoktatás
- természettudományos oktatás
- matematikaoktatás
- faktválasztási lehetőségek
- humán felkészítés
- követelmények teljesíthetősége

3. Infrastruktúra

- az épület állapota
- a mosdók állapota és felszereltsége
- a tantermek felszereltsége
- tisztaság
- tornacsarnok, öltözők
- informatikai felszereltség

4. Munkarend

- szervezettség
- információáramlás
- a tanórák és a szünetek rendje
- órarend
- iskolai szabályok
- órarend

5. Életérzés

- iskolaközösség

- osztályközösség
- légkör
- diákélet
- az iskolai élet politikamentes
- véleményedet fontosnak tartották
- volt időd mindenre
- elégedett vagy a tanulmányi eredményeiddel
- a közeg támogató, biztató

6. Tanárok

- felkészültek
- segítőkészek
- szabálykövetők
- magánéletedben is segítettek, ha kellett
- informatikából naprakészek

A válaszokat olyan módon fogalmaztam át, ahogyan kérdésként feltehetőek lesznek majd a kutatás második, elemző szakaszában.

Nagy örömmel töltött el két fejlemény:

- a kitöltött kérdőívek nagy száma, különösen az öregdiákok részéről, mivel ez azt az üzenetet közvetíti, hogy hajdani közegüknek nem fordítanak háttal
- a kitöltések minősége: elenyésző számban kaptam ítélen vagy bántó megjegyzéseket, ezeket „adattisztításnak” vettem alá és figyelmen kívül hagytam.

Érthető okokból kaptam konkrét pedagógusokra vonatkozó véleményeket is. Ezeket nem építettem be a folyamat következő fázisaiba, de mint igazgató, módfelett hasznosnak találtam (persze helyén kezelve az ilyenfajta kritikát).

Az adatok kvantitatív elemzése még ez után történik, mindazonáltal hozzájutottam az elégedettségérzésnek a következő mutatóihoz:

9-12. évfolyam:

3. Az 1-6 skálán összesen hány pontra értékeled az elégedettségérzetedet?

Egyáltalán nem Teljes mértékben
4.16 / 6

A 64 számú kitöltő válaszainak átlaga 4.16 (1-től 6-ig skálázva).

Öregdiákok:

3. Az 1-6 skálán összesen hány pontra értékeled az elégedettségérzetedet? (1 – abszolút elégedetlen vagyok mindennel; 6 – abszolút elégedett vagyok mindennel)

Egyáltalán nem Teljes mértékben
4.53 / 6

A 98 számú kitöltő válaszainak átlaga 4.53 (1-től 6-ig skálázva).

***

E fázis végrehajtása után a várakozásnak megfelelően feltárult azon szempontok halmaza, amelyek diákjaink, illetve öregdiákjaink iskolánkkal kapcsolatos elégedettségérzését befolyásolják. Ezen a ponton indul meg az első részterv 2. fázisa, amelyet a „Beszámoló a kutatás első résztervének teljesüléséről 3/1. rész” elnevezésű dokumentumban mutatok be.